

กลวิธีทางภาษาในการทำนายดวงชะตาในไทยรัฐออนไลน์

ธนพรรณ ธูปหอม¹ สุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ² และ กันยารัตน์ มะแสงสม^{3*}

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม^{1,2} และ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร^{3*}

E-mail: thanaphanth@npu.ac.th¹, sutthiluck1987@gmail.com²

kanyarat@snru.ac.th^{3*}

วันที่รับบทความ: 7 ธันวาคม 2568

วันแก้ไขบทความ: 20 เมษายน 2569

วันที่ตอบรับบทความ: 14 พฤษภาคม 2569

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการทำนายดวงชะตาในคอลัมน์ดวงชะตารายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ เก็บข้อมูลจากถ้อยคำทำนายในคอลัมน์ดวงชะตารายสัปดาห์ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2567 รวม 52 สัปดาห์ และนำมาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาของจันทิมา อังคพนิชกิจ (2557) ที่ปรากฏในตัวบทด้านอรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีทางภาษาด้านอรรถศาสตร์ พบกลวิธีการใช้คำศัพท์กลุ่มความหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มความหมายดี/ดีขึ้น 2) กลุ่มความหมายลู่ลวง/สำเร็จ 3) กลุ่มความหมายโดดเด่น/น่าพึงพอใจ และ 4) กลุ่มความหมายสมความปรารถนา ส่วนกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ประกอบด้วย 1) การใช้วัจนกรรม ได้แก่ วัจนกรรมบอกเล่าแบบไม่มีเงื่อนไขและแบบมีเงื่อนไข 2) วัจนกรรมเตือน 3) การใช้มูลบท และ 4) การใช้อุปลักษณ์เชิงมนโฑทัศน์ 4 แบบ ได้แก่ โรคคือคนที่มาหา เงินคือของเหลว งานคือการแสดง และชีวิตคือการเดินทาง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ปรากฏในตัวบทมากกว่ากลวิธีทางอรรถศาสตร์อย่างชัดเจนโดยทำงานร่วมกันผ่านการใช้ภาษาเชิงบวกและความหมายคลุมเครือ เพื่อสร้างความหวัง

ลดความวิตกกังวล และทำให้รู้สึกว่าการทำนายเข้าใจผู้อ่านเป็นรายบุคคล การเข้าใจ
กลวิธีเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับสารจากคำทำนายดวงชะตาได้อย่างมี
วิจารณ์ญาณมากขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา การทำนายดวงชะตา ไทยรัฐออนไลน์ อรรถศาสตร์
วจนปฏิบัติศาสตร์

Linguistic Strategies Used in Horoscope Predictions on Thairath Online

Thanaphan Toophom¹, Sutthiluck Sawanyawisuthi²
and Kanyarat Masaengsom^{3*}

Faculty of Education, Nakhon Phanom University^{1,2} and
Faculty of Humanities and Social Sciences, Sakon Nakhon
Rajabhat University^{3*}

E-mail: thanaphanth@npu.ac.th¹, sutthiluck1987@gmail.com²
kanyarat@snru.ac.th^{3*}

Received: December 7, 2025

Revised: April 20, 2026

Accepted: May 14, 2026

Abstract

This research article aims to analyze linguistic strategies used in weekly horoscope columns on the Thairath Online website. Data were collected from predictive texts published in the weekly horoscope column from January 1 to December 31, 2024, covering 52 weeks in total. The data were analyzed using the linguistic strategy framework of Chantima Angkaphanichkit (2014), focusing on strategies at the semantic and pragmatic levels.

The findings identified two main strategy types: semantic strategies, involving four positively ambiguous vocabulary groups ("good/better," "accomplished/successful," "outstanding/satisfying," and "wish fulfillment"); and pragmatic strategies, comprising assertive and warning speech acts, presupposition, and four conceptual metaphors "Disease Is a Visitor, Money Is a Liquid, Work Is a Performance, and Life Is a Journey." Both strategy types work together through positive language and semantic ambiguity to foster hope, reduce anxiety, and create a sense of personal understanding, with pragmatic strategies appearing more frequently overall. Understanding these strategies enables readers to engage with horoscope content more critically.

Keywords: linguistic strategies, horoscope prediction, Thairath Online, semantics, pragmatics

*This research was approved by the Human Research Ethics Committee of Nakhon Phanom University, Approval No. HE69-001.

บทนำ

การทำนายดวงชะตาในประเทศไทยเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน ตั้งแต่สมัยอดีต ตัวอย่างเช่น การทำศึก การสร้างบ้านแปลงเมือง หรือการดำเนินการสิ่งใด จะมีการดูฤกษ์ยามหรือวางฤกษ์ก่อนเสมอ ความเชื่อด้านโหราศาสตร์นี้ยังอยู่คู่สังคมไทยจวบจนปัจจุบัน นอกจากความเชื่อเรื่องฤกษ์ยามแล้ว การทำนายดวงชะตาก็ยังมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้จากข่าวสารในแต่ละช่วงปี ไม่ว่าจะเป็นความเป็นไปของประเทศไทย ภัยธรรมชาติ การเมือง หรือความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ โรคระบาด ปัจจุบันมีการพึ่งพาการทำนายจากหมอดูหลายคน ผ่านช่องทางการสื่อสารมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งนอกจากการทำนายเรื่องราวระดับประเทศแล้ว ในระดับบุคคล การทำนายดวงชะตาก็ยังมีอิทธิพลต่อการวางแผนและการดำเนินชีวิตด้วย แต่การจะรับคำทำนายของบุคคลทั่วไปอาจทำไม่ได้ในทุกวัน อันมีเหตุปัจจัยจากหมอดูที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ค่าใช้จ่ายในการทำนายดวงชะตาในแต่ละครั้ง และการเดินทางไปหาผู้ทำนายดวงชะตาที่แต่ละบุคคลเชื่อถือ การเลือกรับการทำนายดวงชะตาในช่องทางออนไลน์ในแต่ละวันจึงกลายเป็นหนึ่งในตัวเลือกของคนไทยในปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ไทยรัฐออนไลน์เป็นเว็บไซต์ที่มีการนำเสนอข้อมูลในหลายด้านที่ได้รับความนิยมติดอันดับสื่อออนไลน์ที่มียอดคนเข้าถึงมากที่สุดในประเทศไทยในปี 2024 โดยได้รับความน่าเชื่อถืออยู่ที่ 70% โดยสถาบันรอยเตอร์ได้จัดทำรายงาน Reuters Institute Digital News Report 2024 ประเมินสถานการณ์สื่อใน 47 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย โดยสอบถามความเห็นของประชาชน 95,000 คน (Reuters Institute Digital News Report, 2024) หรือในเว็บไซต์ truehits.net ที่มีการจัดอันดับความนิยมในการใช้เว็บไซต์ของประเทศไทย พบว่า จากข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีอันดับความนิยมสูง ติดอันดับ Top 2

ของเว็บไซต์ในประเทศไทยที่มีผู้ใช้งานที่ไม่ซ้ำกันต่อเดือนสูงถึง 541,163 ราย (จัดอันดับเว็บไซต์ไทย, 2567) ซึ่งไทยรัฐออนไลน์เป็นเว็บไซต์ที่นำเสนอข้อมูลด้านต่าง ๆ ทั้งข่าวสาร โลกโซเชียล นิยาย การช้อปปิ้ง การเงิน รวมไปถึงห่วยและการทำนายดวงชะตา โดยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำนายดวงชะตาในไทยรัฐออนไลน์แบ่งได้หลายหมวดหมู่ เช่น ทำนายฝัน ดูดวงไผ่ยิปซี ดูดวงความรัก ดูดวงราศี ดูดวงนักษัตร ดวงรายสัปดาห์ ดวงรายเดือน และหมอดูชื่อดัง ซึ่งผู้เข้าชมสามารถเลือกเข้าชมและหาข้อมูลจากสิ่งที่สนใจได้อย่างเปิดกว้าง

การทำนายดวงชะตารายสัปดาห์จากดวงประจำวันเกิดตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ ได้รับความสนใจจากคนในสังคมเป็นวงกว้าง เนื่องจากการทำนายดวงชะตาประเภทนี้มีการให้ข้อมูลการทำนายไว้ในทุก ๆ วันสำหรับผู้เกิดตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ สามารถให้ผู้เข้าชมอ่านและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ตามความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมในแต่ละวันได้ โดยส่วนใหญ่ข้อมูลการทำนายดวงชะตาประเภทรายสัปดาห์นี้จะให้ข้อมูลไว้เป็นข้อความสั้นเพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถอ่านและตีความได้โดยง่าย โดยในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ได้ให้ข้อมูลการทำนายดวงชะตาจากดวงประจำวันเกิดสำหรับ ผู้เกิดในวันต่าง ๆ ทั้ง 7 วัน ทั้งในด้านการงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพ รวมไปถึงเคล็ดลับเสริมดวงและเลขมงคลที่อาจจะให้โชคแก่ผู้ชมได้ในวันนั้น ๆ ซึ่งมีความครบถ้วนและครอบคลุมถึงพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตปกติของคนในสังคมไทยปัจจุบัน

จากการศึกษางานวิจัยด้านกลวิธีทางภาษาพบว่า งานวิจัยในประเทศไทยมีการศึกษากลวิธีทางภาษาอย่างแพร่หลาย ทั้งการศึกษาจากเอกสารปฐมภูมิ เช่น เนื้อหาในหนังสือ (พิชญาวี ทองกลาง, 2564) หนังสือเรียน เรื่องสั้น (ภาวิณี พนมวัน ณ อยุธยา, 2564) นวนิยาย (ภูวเดช ดวงมณี, 2564; พรรณษา พลอยงาม, 2565) เป็นต้น รวมถึงการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ตัวบทจากสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบัน เช่น ซีรีส์ (วราพร

สารกุล, 2563) รายการใน youtube (ปิติกศักดิ์ บุญใส, 2564) บทเพลง (แสงเดือน จงจำ, 2567) โฆษณา (นิชานันท์ ปันตา, 2553; รัชนีวรรณ ผลเจริญ, 2561; วิรัช วงศ์กัณท์วัฒนา และธนพล เอกพจน์, 2564) หนังสือพิมพ์และรายการโทรทัศน์ (ธีระบุษบกแก้ว, 2562) บทความในเว็บไซต์ (ภัทรภรณ์ โสวภาค, 2565) เพลงเฟซบุ๊ก (อรวิบุณนา, 2562; วริฐฐา ศรีช่วย, 2563; ศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง, 2563; อรจิรา คงสมจิตต์, 2565) นิตยสาร ข่าวออนไลน์ (วาทันต์ ดันติเวชวุฒิกุล และคณะ, 2565; ยุทธการ ปัทมโรจน์, 2565) การศึกษาส่วนใหญ่แสดงให้เห็นกลวิธีทางภาษาในหลากหลายประเด็นทั้งด้านการสะท้อนสังคมและวัฒนธรรม กลวิธีการใช้ภาษาในการโฆษณา การนำเสนอภาพแทน การประกอบสร้างอัตลักษณ์ การนำเสนออัตลักษณ์การสื่อความคิดหรือการสร้างคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ (วิภาดา รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2561; วิสันต์ สุขวิสิทธิ์, 2561; ญัฐวดี คมประมูล, 2561)

เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาการทำนายดวงชะตา พบว่าเป็นงานที่มีผู้สนใจศึกษาวิจัยไว้อย่างต่อเนื่อง เริ่มต้นจากการศึกษาในด้านวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในงานวิจัยของชนกพร พัวพัฒนกุล (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์จากวาทกรรมการพยากรณ์ดวงชะตาในสื่อประเภทต่าง ๆ งานวิจัยของภพ สวัสดิ์ (2561) ที่ศึกษาวาทกรรมทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลข กลวิธีทางภาษาที่พบในงานเหล่านี้นำไปสู่การทำความเข้าใจอุดมการณ์ผ่านวาทกรรมคำทำนาย ทำให้เห็นว่าตัวบทคำทำนายเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอุดมการณ์ที่ส่งผลต่อความคิดความเชื่อของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการเสนออุดมการณ์ชีวิตในอุดมคติและการกำหนดแบบแผนความสัมพันธ์ของคนในสังคม พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าวาทกรรมคำพยากรณ์ดวงชะตาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาและจัดระเบียบทางสังคม ในขณะเดียวกันอิทธิพลของวาทกรรมการทำนายอาจส่งผลกระทบต่อคนในสังคมให้ยอมรับปัญหาโดยไม่คิดแก้ไขเพราะเป็นสิ่งที่โชคชะตากำหนดไว้เป็นเช่นนั้น

การวิเคราะห์คำทำนายยังมีงานวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในเนื้อหาที่เจาะจงคือเรื่องความรักในคอลัมน์ดวงดาวของท่านในไทยรัฐ (สิริวรรณ นันทจินทุล และสุรีย์รัตน์ บำรุงสุข, 2561) ต่อมาด้วยบทความทำนายนำไปศึกษาในประเด็นด้านสื่อและพฤติกรรมในงานของอรไพลิน รัสสุวรรณ (2563) ทำให้เห็นการเปิดรับสื่อ การเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมการใช้บริการการทำนายดวงชะตาทางสื่อสังคมออนไลน์ของกลุ่มเจนเนอเรชันวาย ต่อมาเป็นงานที่มุ่งวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้สร้างความซับซ้อนในการทำนายดวงชะตาในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (สุพรรณิ เรื่องสงค์ และพิชญณี เชิงศิริ ไชยยะ, 2567) แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของตัวการทำนายที่สะท้อนความเชื่อและค่านิยม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวบทภาษาเขียน ต่อมาจึงมีงานวิจัยที่ศึกษาการทำนายในบริบทการพูดที่ใช้กลวิธีการพูดทำนายดวงของหมอดูไฟฟ้าไรต์ของศรณชนก ศรแก้ว (2568) ที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นภาพรวมที่ทำให้เห็นความน่าสนใจของตัวการทำนายดวงชะตากับสังคมไทยว่าเป็นสะท้อนภาพของสังคมในแต่ละช่วงและสามารถวิเคราะห์ได้จากหลากหลายมุมมอง ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ด้านสังคม หรือด้านวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณางานวิจัยข้างต้นพบว่างานส่วนใหญ่มุ่งศึกษาตัวบทในสื่อสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิม สื่อสังคมออนไลน์ประเภทแฟนเพจ คอลัมน์ทำนายดวงชะตาออนไลน์ หรือบริบทการพูดของหมอดู ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ดวงชะตาบนแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ประเภทหนังสือพิมพ์ดิจิทัลอย่างไทยรัฐออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทั้งในด้านรูปแบบการนำเสนอและกลุ่มผู้อ่าน การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว

ผู้วิจัยเห็นว่าการนำเสนอด้วยภาษาที่สั้นกระชับ เข้าใจง่าย ในการทำนายดวงชะตาของไทยรัฐออนไลน์สะท้อนให้เห็นคุณลักษณะที่น่าสนใจอีกแง่มุมหนึ่งของการทำนายดวงชะตาในรูปแบบดิจิทัลที่ต้องนำเสนอให้เข้าใจง่ายและสื่อความได้ตรงประเด็นและรวดเร็ว จึงเป็นที่น่าสนใจว่าจะใช้กลวิธีทางภาษาเช่นไรเพื่อนำไปสู่การ

เสนอเนื้อหาทำนายดวงชะตาในยุคปัจจุบัน ในงานวิจัยนี้เลือกใช้แนวคิดการวิเคราะห์ กลวิธีทางภาษาในตัวบทตามจันทิมา อังคพนิชกิจ (2557) เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทาง ภาษาที่ปรากฏในตัวบทของการทำนายดวงชะตาในไทยรัฐออนไลน์ว่ามีเนื้อหาหรือ กลวิธีทางภาษาใดแบบใดบ้างที่ใช้เพื่อนำเสนอตัวบทการทำนายในสังคมดิจิทัล กลวิธี ดังกล่าวช่วยนำเสนอความคิดใจจากการทำนายและส่งผลต่อผู้รับสารอย่างไร ซึ่งจาก การได้รับความนิยมกว่า 70% ของเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์จนติดอันดับสื่อออนไลน์ที่มี ผู้เข้าถึงมากที่สุดในประเทศไทยประจำปี 2024 นั้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจใน การศึกษากลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในตัวบทคอลัมน์การทำนายดวงชะตารายสัปดาห์ใน เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์อันเป็นสื่อที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้ง่ายทั้งในรูปแบบเว็บไซต์ และรูปแบบแอปพลิเคชัน และตัวบทของการทำนายดวงชะตามีการใช้ภาษาในสื่อที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย มีหัวข้อการทำนายที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการทราบเรื่อง ดวงชะตาของคนหลายกลุ่มผ่านตัวบทที่เชื่อมโยงกับความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรม การใช้ชีวิตของคนในสังคม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการทำนายดวงชะตาในคอลัมน์ดวงชะตา รายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

คำถามการวิจัย

ตัวบทในคอลัมน์ทำนายดวงชะตารายสัปดาห์ในไทยรัฐออนไลน์มีกลวิธีการใช้ ภาษาอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตการวิจัยคือ ตัวบทในคอลัมน์ดูดวงรายสัปดาห์บน เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ โดยเลือกข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาจากตัวบท

ในคอลัมน์ดวงรายสัปดาห์บนเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ในหัวข้อ การงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพ วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ในแต่ละสัปดาห์เท่านั้น ในส่วนของหัวข้อเคล็ดลับเสริมดวงและเลขมงคล จะไม่นำมาวิเคราะห์เนื่องจากเป็นข้อมูลที่เป็นกำกวมในการดำเนินชีวิตไม่ใช่การทำนายดวงชะตาและเป็นข้อมูลที่เป็นตัวเลขจึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในตัวอย่างได้ และเลือกข้อมูลการทำนายดวงชะตาในคอลัมน์รายสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 รวมทั้งสิ้น 52 สัปดาห์ คิดเป็นจำนวนวันทั้งหมด 366 วัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการตอบคำถามว่า ตัวอย่างในคอลัมน์ทำนายดวงชะตารายสัปดาห์ในไทยรัฐออนไลน์มีกลวิธีการใช้ภาษาอย่างไร จึงออกแบบงานวิจัยแบบงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบเก็บข้อมูลตัวอย่างในคอลัมน์การทำนายดวงชะตารายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive analysis) มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. คัดเลือกแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ที่มีคอลัมน์ทำนายดวงชะตาที่เผยแพร่ในสื่อออนไลน์และได้รับความนิยม โดยข้อมูลจากเว็บไซต์ truehits.net ที่มีการจัดอันดับเว็บไซต์ที่มีอันดับความนิยมในประเทศไทยที่มีผู้ใช้งานไม่ซ้ำกันต่อวันพบว่า จากเลข IP/วันของข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ (<https://www.thairath.co.th/>) มีผู้ใช้งานต่อวันสูงถึง 541,163 ราย ติดอันดับ Top2 จากรายงานของ Truehits 2024 Awards (จัดอันดับเว็บไซต์ไทย, 2567) และยังพบว่า เว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์มีคอลัมน์ทำนายดวงชะตาที่เผยแพร่ในสื่อออนไลน์เป็นประจำ ผู้วิจัยจึงเลือกเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ในการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ในครั้งนี้ ดังภาพ 1

ภาพ 1

ข้อมูลลำดับความนิยมในการเข้าใช้เว็บไซต์ไทยจากเว็บไซต์ truehits.net

Truehits 2024 Awards

TOP100 อันดับ 1-20

Rank	URL	UIP	UV	PV
1	www.sanook.com	25 799,263 (+18,245)	3,409,241	6,638,020 (+418,695)
2	www.thairath.co.th	25 541,163 (-62,263)	1,387,081	2,003,995 (-480,419)
3	truemid.net	+1 464,294 (-61,615)	1,191,581	1,686,520 (-409,509)
4	www.kapook.com	+1 451,852 (-94,159)	1,020,369	1,843,668 (-721,682)
5	www.khaosod.co.th	25 421,090 (+22,583)	825,030	1,189,138 (+134,686)
6	mgronline.com	25 336,824 (-23,886)	554,919	1,121,424 (-168,607)
7	www.matichon.co.th	+3 283,778 (+53,838)	828,302	704,405 (+162,898)
8	www.pptvhd36.com	+1 251,604 (-33,912)	443,632	644,253 (-65,908)
9	www.dail-d.com	25 243,150 (-13,977)	790,125	3,867,227 (+378,221)
10	www.dailynews.co.th	-2 237,957 (-40,438)	395,519	565,835 (-89,013)
11	www.bangkokbiznews.com	+4 233,318 (+85,653)	376,570	478,252 (-206,259)
12	www.ams.th	+1 226,353 (+36,778)	499,805	896,203 (-279,798)
13	www.siamreport.co.th	+3 183,837 (+47,810)	298,431	510,219 (+122,331)
14	www.dodchord.com	+4 179,009 (+52,256)	403,564	1,217,911 (+498,983)
15	www.prachachat.net	+6 149,202 (-30,323)	210,849	264,795 (+59,895)
16	www.longdo.com	+4 137,411 (-29,012)	210,604	393,041 (-107,047)
17	www.komchadluek.net	-3 137,314 (-12,569)	187,523	256,295 (-28,000)
18	www.thansettakij.com	+3 128,354 (+28,883)	178,608	221,336 (+51,323)
19	www.thairaport.net	-6 124,485 (-32,204)	179,095	283,010 (-104,966)
20	www.thapda.or.th	+5 123,489 (+23,718)	165,265	196,405 (-44,418)

หมายเหตุ: (1) ณ UIP ที่ใช้ในการจัดอันดับ Truehits 2024 Awards มี 6 ล้านจาก UIP ตามจำนวนการเข้าใช้จาก UIP ขยายจากปี ค.ศ. 2024 (2) ภาพไม่ได้นำมาพิจารณาเป็นอันดับหนึ่งและสอง

ภาพ 2

คอลัมน์ดวงชะตารายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

Truehits

ดวงรายสัปดาห์

ดวงรายวัน ดวงรายสัปดาห์ ดวงรายเดือน ดวงรายปี ดวงรายสิบปี ดวงรายสิบห้าปี ดวงรายยี่สิบปี ดวงรายยี่สิบห้าปี ดวงรายสามสิบปี ดวงรายสี่สิบปี ดวงรายสี่สิบห้าปี ดวงรายห้าสิบปี ดวงรายหกสิบปี ดวงรายหกสิบห้าปี ดวงรายเจ็ดสิบปี ดวงรายเจ็ดสิบห้าปี ดวงรายแปดสิบปี ดวงรายแปดสิบห้าปี ดวงรายเก้าสิบปี ดวงรายเก้าสิบห้าปี ดวงรายร้อยปี

ดวงรายวัน 1 ม.ค. 2567 - 7 ม.ค. 2567

คนเกิดวันเสาร์

การงาน สุขภาพการเงินโดยรวม 7 หน้าที่การงาน และคนทำงานส่วนใหญ่อายุ 40-50

การเงิน โฉนดที่ดินจากครอบครัว

ความรัก สมรสหรือยังหรือจะสมรส

สุขภาพ ป่วยไหมไม่ป่วย

เคล็ดลับเสริมดวง ความสำเร็จกับคนเสียโอกาส เพื่อเสริมดวงและความสำเร็จ

เลขมงคล 51 94

Isa Horowitz โฉนดที่ดิน

ดวงรายวัน 24 ชม. วันอาทิตย์ออกดีเป็นมงคล (นาฬิกา: 15 นาที)

2. คัดเลือกข้อมูลตัวบทจากคอลัมน์ดวงชะตารายสัปดาห์ของเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ทั้งหมด 52 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2567 เพื่อนำมาวิเคราะห์ถ้อยคำที่ใช้ทำนาย 4 หัวข้อ ได้แก่ การงาน การเงิน ความรัก และสุขภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบไฟล์เวิร์ด (Word) ดังภาพ 3

ตารางเก็บข้อมูลจากคอลัมน์ดวงชะตารายสัปดาห์ของเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

3. การวิเคราะห์ตัวบทการทำนายดวงชะตาดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.2) การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้อง
วัจนกรรม ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การตักเตือนให้
ตระวังการดำเนินชีวิต การใช้มูลบท และการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ เป็น
การอธิบายกลวิธีแต่ละกลวิธีจะนำมาจากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษามาก่อนแล้วเป็น
หากพบว่าไม่มีชื่อกลวิธีที่ตรงกับข้อมูลในงานวิจัย ผู้วิจัยจะตั้งชื่อกลวิธีด้วยการ
มาและอธิบายความหมายของชื่อเรียกกลวิธีนั้นด้วยคำศัพท์ที่เป็นวิชาการ
ยมีแนวคิดว่ากลวิธีทางภาษาที่สื่อไปยังผู้อ่านคือวิธีการทางภาษาที่อาจส่งผล
ชื่อและพฤติกรรมของผู้รับสารให้เห็นคล้อยตามเนื้อหาของการทำนาย

งานวิจัยนี้จะสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ
โดยการเสนอผลการศึกษายกเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive

analysis) มีการยกตัวอย่างประกอบผลการศึกษา แสดงให้เห็นผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหาคำทำนายไปยังผู้อ่านที่พบในงานวิจัยทั้งในรูปแบบการเขียนบรรยายและรูปแบบตาราง

แนวคิดทฤษฎีและกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาของจันทิมา อังค-พนิชกิจ (2557) เพื่อศึกษาด้านอรรถศาสตร์ (Semantic) และวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatic Strategies) โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ด้วบทเพื่อทำความเข้าใจระบบความคิด มุมมอง และทัศนคติของผู้เขียนบนพื้นฐานหลักการที่ว่า “รูปแบบของภาษาและคำศัพท์มีความสัมพันธ์กับความคิด” ในกรณีของวาทกรรมประเภทนี้ ผู้ทำนาย (ผู้สร้างวาทกรรม) ได้นำกลวิธีทางด้านความหมายมาใช้ใน 2 รูปแบบย่อยเพื่อสร้างความหมายและชักจูงผู้ฟัง คือ 1) กลยุทธ์การคัดเลือกคำศัพท์ (Lexical Selection) และ 2) การใช้คำศัพท์ที่แสดงความยืนยัน และแนวคิดด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ศึกษาภาษาที่ใช้ในบริบทต่าง ๆ หรือวิธีที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำในสถานการณ์การสื่อสาร และวิธีที่ผู้ฟังตีความข้อความเหล่านั้นในบริบท โดยไม่ได้ศึกษาความหมายที่มาจากระบบภาษา แต่สนใจความหมายที่ผู้ร่วมในการสื่อสารเจตนาสื่อในสถานการณ์นั้น ๆ มักจะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ภาษาในหลากหลายประเด็น เช่น อุปลักษณ์ (Metaphor) ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act Theory) หรือแนวคิดเรื่องความสุภาพ (Politeness)

ผลการวิจัย

1. กลวิธีทางภาษาในคำทำนายดวงชะตารายสัปดาห์บนเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์

จากการวิเคราะห์คำทำนายดวงชะตารายสัปดาห์บนเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ ผู้วิจัยพบกลวิธีทางภาษาที่สามารถแบ่งกลุ่มได้ 2 ด้านคือ ด้านอรรถศาสตร์และด้าน วจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะและวัตถุประสงค์ในการใช้ที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) **กลวิธีทางภาษาด้านอรรถศาสตร์** กลวิธีทางภาษาด้านอรรถศาสตร์ ในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาความหมายของคำที่ปรากฏในถ้อยคำการทำนายดวงชะตา และจัดประเภทกลุ่มความหมาย ผู้วิจัยพบว่า การทำนายดวงชะตาปรากฏกลุ่มคำที่มีความหมายคลุมเครือเชิงบวก ซึ่งหมายถึงคำที่มีความหมายสื่อถึงผลด้านบวกของเหตุการณ์แต่ไม่แสดงรายละเอียดที่ชัดเจน สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1.1) กลุ่มคำที่มีความหมายว่า **“ดี/ดีขึ้น”** ผู้วิจัยพบว่า คำทำนายใช้คำว่า ดี หรือ ดีขึ้น ในการทำนายเหตุการณ์เพื่อแสดงถึงลักษณะด้านบวกของเหตุการณ์ที่ผู้อ่านจะได้พบในอนาคต ทว่าคำในกลุ่มเหล่านี้ไม่ได้บอกกว่าดีในแง่ใดหรือดีเพียงใด ทำให้ผู้อ่านตีความได้ตามสถานการณ์ของตนเอง ซึ่งก็เพิ่มโอกาสที่คำทำนายจะ “เป็นจริง” ตามความรู้สึกของแต่ละคน ดังตัวอย่างคำที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้

“คุณจะทำงานได้ดีผลงานชัดเจน” (สัปดาห์ที่ 1)

“คนค้าขายจะเริ่มดีขึ้นดังล้น” (สัปดาห์ที่ 11)

1.2) กลุ่มคำที่มีความหมายว่า **“สมความปรารถนา”** จัดเป็นกลุ่มคำที่มีความหมายแสดงถึงการสมหวัง สมความปรารถนา ที่ผู้วิจัยพบว่าใช้มากคือ “ได้มาดังล้น” ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าคำดังกล่าวไม่ได้บอกชัดเจนว่าผู้อ่านจะได้รับอะไร จำนวน

เท่าใด ยิ่งทำให้คลุมเครือมากขึ้น ทำให้ผู้อ่านตีความไปตามความคาดหวังของตน เช่น ในตัวอย่างคำที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้

“เงินทองสิ่งของมีค่าได้มาดังล้น” (สัปดาห์ที่ 10)

“โซคลาภได้มาดังล้นไว้” (สัปดาห์ที่ 15)

1.3) กลุ่มคำที่มีความหมายว่า “ลุล่วง/สำเร็จ” ผู้วิจัยพบว่า ในการทำนายดวงชะตาใช้คำว่า ลุล่วง หรือ สำเร็จ ประกอบกับการบอกเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตว่าสิ่งที่ผู้อ่านกำลังกระทำอยู่นั้นจะมีผลสรุปที่สำเร็จลุล่วง แต่ถึงแม้จะบอกว่าจะสำเร็จ แต่ก็ไม่ได้ระบุว่าจะลุล่วงเมื่อไหร่หรือสำเร็จตามเกณฑ์ใด การเขียนเช่นนี้จึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกมั่นใจว่าปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่จะผ่านพ้นไปในที่สุด เช่นในตัวอย่างคำที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้

“คนทำงานส่วนตัวเจรจากับลูกค้าสำเร็จ” (สัปดาห์ที่ 16)

“คุณจะเคลียร์งานค้างค้ำได้ลุล่วง” (สัปดาห์ที่ 12)

1.4) กลุ่มคำที่มีความหมายว่า “โดดเด่น/น่าพึงพอใจ” คำเหล่านี้ไม่ได้บอกว่าต้องโดดเด่นอย่างไรหรือโดดเด่นในเรื่องอะไร จึงนำไปใช้ได้กับหลายสถานการณ์ ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึกภูมิใจและเพิ่มแรงจูงใจให้คนทำงาน ดังตัวอย่างคำที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้

“ผลงานโดดเด่น” (สัปดาห์ที่ 1)

“เข้าตาเจ้านาย” (สัปดาห์ที่ 5)

“เจ้านายชื่นชม” (สัปดาห์ที่ 10)

จากผลการศึกษาคำทำนายดวงชะตาในไทยรัฐออนไลน์ ประเด็นกลวิธีทางด้านอรรถศาสตร์สามารถสรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1

สรุปกลวิธีทางภาษาด้านวรรณศาสตร์

กลุ่ม ความหมาย	ลักษณะความคลุมเครือ	วัตถุประสงค์
ดี/ดีขึ้น	ไม่ระบุวาทิในแง่ใด ไม่บอกระดับความดี	สร้างความคาดหวังเชิงบวก เพิ่มโอกาสคำทำนายเป็นจริง
สมความ ปรารถนา	ไม่ระบุประเภทหรือปริมาณ คำว่า “ดั่งล้น” เพิ่มความคลุมเครือ	ให้ผู้อ่านตีความตามความหวัง หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
ลุล่วง/สำเร็จ	ไม่ระบุว่าลุล่วงเมื่อใด ไม่บอกเกณฑ์ความสำเร็จ	ให้กำลังใจ สร้างความมั่นใจ
โดดเด่น/น่า พึงพอใจ	ไม่ระบุเกณฑ์การโดดเด่น ไม่บอกว่าโดดเด่นในแง่ใด	สร้างความภาคภูมิใจ เพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน

2) กลวิธีทางภาษาด้านวจนปฏิบัติศาสตร์ กลวิธีกลุ่มนี้เน้นที่วิธีการใช้ภาษาในการสื่อสาร แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การใช้วจนกรรม การใช้มูลบท และการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1) การใช้วจนกรรม ประกอบด้วย วจนกรรมบอกเล่า และวจนกรรมเตือน ดังนี้

2.1.1) การใช้วจนกรรมบอกเล่า ที่ผู้วิจัยพบคือการบอกเล่าเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งมี 2 รูปแบบ รูปแบบแรกเป็นการบอกเหตุการณ์แบบไม่มีเงื่อนไขใด เช่น

“คุณจะได้โชคกลางเข้ามาจากเลขใกล้ตัว” (สัปดาห์ที่ 3)

“เงินทองเดินสะพัดโชคกลางเข้ามา” (สัปดาห์ที่ 7)

ส่วนรูปแบบที่สองคือการบอกเหตุการณ์แบบมีเงื่อนไข จะใช้คำเชื่อม เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของเหตุและผล ดังที่ผู้วิจัยขีดเส้นใต้ ในตัวอย่างต่อไปนี้

“คุณจะทำงานอย่างมีความสุขเพราะผลงานโดดเด่น” (สัปดาห์ที่ 6)

ตัวอย่างนี้มีคำเชื่อม “เพราะ” แสดงเงื่อนไขความเป็นเหตุเป็นผลว่า ความสุขในการทำงานในข้อความข้างหน้าเป็นผลจากการที่เจ้าของดวงชะตาสร้างผลงานที่โดดเด่น

“คุณจะหายเครียดเมื่อทำงานได้ลุล่วง” (สัปดาห์ที่ 5)

ตัวอย่างนี้มีคำเชื่อม “เมื่อ” แสดงเงื่อนไขว่าการที่เจ้าของดวงชะตาจะหายจากความเครียดก็ต่อเมื่อตนเองทำงานลุล่วง

2.1.2) การใช้วัจนกรรมเตือน ที่ผู้วิจัยพบ คือการกล่าวเตือนให้เจ้าของดวงชะตาระมัดระวังเหตุการณ์ เรื่องราวที่ไม่ดีและอาจเกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีทั้งการกล่าวเตือนในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น

“ระวังการขับรถ” (สัปดาห์ที่ 38)

และการกล่าวเตือนพร้อมกับการขยายรายละเอียดว่าการตักเตือนดังกล่าวเกิดจากเหตุใด หรือการกล่าวถึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการละเมิดคำตักเตือนนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“คุณควรระวังเรื่องส่วนตัวจะเป็นจุดอ่อนโดนโจมตี” (สัปดาห์ที่ 5)

“คุณควรระวังคำพูดจะทำให้มีปัญหากับเพื่อนร่วมงาน” (สัปดาห์ที่ 6)

ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าวัจนกรรมเตือนปรากฏในเนื้อหาส่วนที่เป็นการทำนายด้านการงานเป็นส่วนใหญ่และมุ่งเตือนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของเจ้าของดวงชะตาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยให้ผู้อ่านมีสติระวังตัวมากขึ้น

2.2) การใช้มูลบท มูลบทเป็นกลวิธีทางภาษาอีกกลวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ มูลบทคือการสร้างสมมติฐานว่าผู้อ่านมีปัญหาหรืออยู่ในสถานการณ์บางอย่างอยู่แล้ว โดยไม่ต้องถามหรือบอกกล่าวโดยตรง เช่น

"คุณที่มีปัญหางานจะแก้ไขได้ลุล่วง" (สัปดาห์ที่ 10)

"คุณจะเคลียร์ปัญหาเรื่องงานได้ลงตัว" (สัปดาห์ที่ 25)

"คนโสดจะได้พบคนตรงสเปก" (สัปดาห์ที่ 4)

ตัวบทเหล่านี้แสดงถึงการสมมติล่วงหน้าว่าผู้อ่านมีปัญหางาน มีเรื่องที่ต้องแก้ไข หรือกำลังมองหาเนื้อคู่ที่เหมาะสม กลวิธีทางภาษาเช่นนี้ช่วยให้การสื่อสารบริบทการทำงานดวงชะตาในฐานะที่เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นสภาพปัญหาของชีวิตมนุษย์ได้เป็นอย่างดี เพราะคนส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาหรือความกังวลบางอย่างอยู่เสมอ เมื่อคำทำนายพูดถึง “ปัญหา” ผู้อ่านก็มักจะนึกถึงปัญหาของตัวเองได้ทันที จุดประสงค์หลักคือทำให้รู้สึกว่าการทำนายเข้าใจปัญหาหรือความต้องการของมนุษย์ และให้ความหวังว่าปัญหาของตนจะคลี่คลายไปในที่สุด

2.3) การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ เป็นระบบความคิดหรือกรอบความเข้าใจที่เราใช้เข้าใจสิ่งหนึ่งผ่านการเปรียบเทียบกับหรือเชื่อมโยงกับอีกสิ่งหนึ่งที่เรามีประสบการณ์และเข้าใจดีอยู่แล้ว เป็นโครงสร้างความคิดที่ช่วยให้เราเข้าใจแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือซับซ้อนได้ง่ายขึ้น โดยการเชื่อมโยงกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือคุ้นเคย Lakoff และ Johnson (1980) กล่าวว่าอุปลักษณ์ไม่ได้เป็นเพียงการใช้ถ้อยคำที่สวยงามในการพูดหรือเขียนเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่มิใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นธรรมชาติและแฝงอยู่ในระบบความคิดของมนุษย์ อุปลักษณ์สามารถสื่อผ่านความคิดและการกระทำที่ทำให้เห็นระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ได้ โดยเลคอฟและจอห์นสันแบ่งอุปลักษณ์ออกเป็นสองระดับที่สัมพันธ์กัน คือ ถ้อยคำอุปลักษณ์หรือรูปภาพแสดงอุปลักษณ์ ซึ่งเป็นอุปลักษณ์ที่ปรากฏในภาษาที่เราใช้พูดหรือเขียน และมโนอุปลักษณ์

หรืออุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ ซึ่งเป็นอุปลักษณ์ในระบบคิดของเราที่อยู่เบื้องหลังการใช้ภาษา

ผู้วิจัยพบว่าการทำนายดวงชะตาในไทยรัฐออนไลน์ใช้อุปลักษณ์ประกอบในการเขียนคำทำนายเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพชัดเจนขึ้น สามารถสรุปเป็นชุดถ้อยคำอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ได้ 4 แบบ ดังนี้

2.3.1) ชีวิตคือการเดินทาง อุปลักษณ์ชีวิตคือการเดินทาง เป็นหนึ่งในอุปลักษณ์แนวคิดที่พบได้แทบทุกภาษาและวัฒนธรรมในโลก สะท้อนการที่มนุษย์เข้าใจชีวิตผ่านประสบการณ์การเดินทางจากแฉวงความหมายต้นทาง คือ “การเดินทาง” ไปสู่แฉวงความหมายปลายทาง คือ “ชีวิต” ทำให้เราสามารถเข้าใจชีวิตในแง่ของเส้นทาง จุดหมาย อุปสรรค และความก้าวหน้า ในบริบทการทำนายดวงชะตาอุปลักษณ์นี้ถูกนำมาใช้อธิบายความก้าวหน้าในการทำงานและการแก้ไขปัญหา เช่น

“คนค้าขายเริ่มเดินทางไปได้ดี” (สัปดาห์ที่ 41)

ตัวอย่างนี้ใช้คำว่า “เริ่ม” ซึ่งบ่งบอกถึงจุดเริ่มต้นของการเดินทางแสดงว่าก่อนหน้านี้อาจมีช่วงที่หยุดนิ่ง ถดถอย หรือเผชิญปัญหา แต่ตอนนี้กำลังเริ่มมีความก้าวหน้าอีกครั้ง การทำแผนที่อุปลักษณ์แสดงได้ดังนี้

อุปลักษณ์นี้สะท้อนความเข้าใจว่าธุรกิจคล้ายกับการเดินทางที่มีขึ้นมีลง บางครั้งต้องหยุดพัก บางครั้งต้องเผชิญอุปสรรค แต่สุดท้ายก็จะสามารถเดินต่อไปได้นอกจากนี้ การใช้คำว่า “ไปได้ดี” แทนที่จะเป็นเพียง “ไป” หรือ “เดินทาง” เพิ่มมิติของความราบรื่นและความสำเร็จ ไม่ใช่เพียงแค่ว่ามีความก้าวหน้า แต่เป็นความก้าวหน้าที่ดีและน่าพึงพอใจ

2.3.2) โรคคือคนที่มาหา อุปลักษณโรคคือคนที่มาหาเป็นการให้ชีวิตกับโรคหรืออาการเจ็บป่วย โดยเปรียบโรคเป็นบุคคลหรือแขกที่มาเยี่ยมเยือน อุปลักษณนี้ช่วยให้ผู้ป่วยมองโรคในแง่ที่เบาลงและจัดการได้ง่ายขึ้น เพราะแขกที่มาเยี่ยมต้องไปไม่ได้อยู่ถาวร อุปลักษณจากแวดวงความหมายต้นทาง คือ “ผู้มาเยือน” ไปสู่แวดวงความหมายปลายทาง คือ “โรค” ทำให้โรคดูเป็นสิ่งภายนอกที่เข้ามา ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของตัวตนเจ้าของชะตา ดังในตัวอย่าง

“ไมเกรนมาเยือน”

(สัปดาห์ที่ 1)

อุปลักษณ

โรค = แขกที่มาเยี่ยม

คำว่า “มาเยือน” เป็นคำที่มีความสุภาพและเป็นทางการ มักใช้กับการมาเยี่ยมของแขกที่มีเกียรติหรือบุคคลสำคัญ การใช้คำนี้กับโรคสร้างภาพที่น่าสนใจ เพราะโดยปกติโรคเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์ แต่การใช้คำว่า “มาเยือน” ทำให้ดูสุภาพและเบาลง เหมือนเป็นเพียงการมาเยี่ยมชั่วคราว ไม่ใช่การมาอยู่ถาวร การทำแผนที่อุปลักษณแสดงได้ดังนี้

แวดวงความหมายต้นทาง

แวดวงความหมายปลายทาง

[คนที่มาหา]

→

[โรค]

มาเยือน

โรค

การใช้อุปลักษณนี้คือการเปรียบเทียบโรคเป็น “สิ่งภายนอก” ที่เข้ามาหา ไม่ใช่ “ส่วนหนึ่งของตัวตน” ซึ่งช่วยลดความรู้สึกไม่ดีลงได้ นอกจากนี้ คำว่า “มาเยือน” ยังสื่อว่าโรคจะ “ไป” เหมือนแขกที่มาเยี่ยม ทำให้ผู้ป่วยมีความหวังว่าอาการจะหายไป ซึ่งช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการรักษาอาการเจ็บป่วย

2.3.3) งานคือการแสดง อุปลักษณงานคือการแสดง เป็นการเปรียบเทียบการทำงานเป็นการแสดงบนเวทีซึ่งมีผู้ชม (เจ้านาย เพื่อนร่วมงาน) ที่จะประเมินและให้คะแนนการแสดง (ผลงาน) อุปลักษณนี้สะท้อนความเข้าใจว่าการทำงานไม่ได้เป็นเพียง

การปฏิบัติงานเพื่อผลิตผลลัพธ์ แต่ยังเป็นการนำเสนอตัวเองและความสามารถต่อผู้อื่น ด้วย การทำแผนที่อุปลักษณ์จากแฉวงความหมายต้นทาง คือ “การแสดง” ไปสู่ แฉวงความหมายปลายทางคือ “งาน” ทำให้เข้าใจการทำงานในแง่ของการมองเห็น การประเมิน และการได้รับการยอมรับ ดังในตัวอย่าง

“ผลงานโดดเด่น”

(สัปดาห์ที่ 1)

คำว่า “โดดเด่น” หมายถึงสิ่งที่แสดงออกมาเห็นได้ชัดเจน ในบริบท การแสดง “โดดเด่น” หมายถึงการแสดงที่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้มากกว่าผู้อื่น การ ทำแผนที่อุปลักษณ์แสดงได้ดังนี้

อุปลักษณ์นี้สะท้อนสภาพแวดล้อมการทำงานสมัยใหม่ที่มีการแข่งขัน สูง ผลงานต้องมีระดับการประเมินในชั้น “โดดเด่น” จึงจะได้รับการสังเกตและยอมรับ เหมือนนักแสดงที่ต้องทำให้ตัวเองโดดเด่นกว่าผู้อื่นจึงจะประสบความสำเร็จ คำว่า “โดดเด่น” ไม่ได้บอกว่าต้องโดดเด่นในแง่ใด อาจเป็นคุณภาพ ความเร็ว ความคิด สร้างสรรค์ หรือปริมาณงาน ความคลุมเครือนี้ช่วยให้คำทำนายสามารถประยุกต์ใช้ได้ กับหลายสถานการณ์ นอกจากนี้การใช้อุปลักษณ์นี้ยังบ่งบอกว่าการทำงานต้อง “มองเห็น” และได้รับการประเมินด้วย

2.3.4) เงินคือของเหลว เป็นอุปลักษณ์สากลที่พบในหลายภาษาและ วัฒนธรรม สะท้อนให้เห็นถึงการที่มนุษย์เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมคือ “เงิน” ผ่าน ประสบการณ์รูปธรรมคือ “ของเหลว” โดยเฉพาะน้ำ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์คุ้นเคยและ สัมผัสได้ในชีวิตประจำวัน การทำแผนที่อุปลักษณ์จากแฉวงความหมายต้นทาง คือ “ของเหลว” ไปสู่แฉวงความหมายปลายทางคือ “เงิน” ทำให้เราสามารถพูดถึงเงินใน

แง่ของการไหล การคล่อง การหมุนเวียน และการสะสม ซึ่งเป็นคุณสมบัติของของเหลว
ดังในตัวอย่าง

“เงินทองเดินสะพัด” (สัปดาห์ที่ 1)

คำว่า “เดินสะพัด” เป็นการใช้อุปลักษณะที่ซ้อนสองชั้น ชั้นแรกคือการ
ให้เงินทองมีชีวิต โดยสามารถ “เดิน” ได้ และชั้นที่สองคือการเปรียบเงินเป็นของเหลว
ที่ “สะพัด” หรือเคลื่อนไหวไปมาอย่างมีพลัง คำว่า “สะพัด” มักใช้กับน้ำที่ไหลเชี่ยว
มีคลื่น หรือกระเพื่อม แสดงถึงการเคลื่อนไหวที่มีพลังและต่อเนื่อง การทำแผนที่
อุปลักษณ์แสดงได้ดังนี้

การสรุปกลวิธีทางภาษาและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้อ่านเห็นได้จากตาราง 2

ตาราง 2

สรุปกลวิธีทางภาษาด้านวจนปฏิบัติศาสตร์

กลวิธี	ประเภทย่อย	ผลกระทบ
วจนกรรมบอกเล่า	ไม่มีเงื่อนไข	- สร้างความมั่นใจว่าจะเกิดขึ้นแน่นอน - ไม่ต้องมีเงื่อนไข
	มีเงื่อนไข	- เชื่อมโยงเหตุผล - สร้างแรงจูงใจให้ทำตามเงื่อนไข
วจนกรรมเตือน	-	- สร้างความระมัดระวัง - ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
การใช้มูลบท	-	- สร้างสมมติฐานว่าผู้อ่านมีปัญหา - สร้างความรู้สึกว่าคำทำนายเข้าใจผู้อ่าน
การใช้อุปลักษณ์เชิง มโนทัศน์	ชีวิตคือการเดินทาง	- ทำให้เข้าใจชีวิตผ่านประสบการณ์การเดินทาง - สร้างทัศนคติเชิงบวก

กลวิธี	ประเภทย่อย	ผลกระทบ
	โรคคือคนที่มาหา	- ทำให้โรคดูเป็นสิ่งชั่วครว - ลดความรู้สึกรุนแรงจากการเจ็บป่วย
	งานคือการแสดง	- เน้นการมองเห็นและการประเมิน - สะท้อนวัฒนธรรมการทำงานสมัยใหม่
	เงินคือของเหลว	- เน้นการไหลเวียนและสภาพคล่อง - สร้างความเข้าใจเรื่องเงินผ่านของเหลว

จากผลการศึกษาสามารถสรุปให้เห็นความถี่ของการใช้แต่ละกลวิธีที่ปรากฏใน
ตัวบทการทำนายดวงชะตาในคอลัมน์รายสัปดาห์ได้ ดังตาราง 3 และตาราง 4

ตาราง 3

ความถี่การใช้กลวิธีทางอรรถศาสตร์ที่ปรากฏในตัวบท

กลุ่มความหมาย	ความถี่ที่ปรากฏ/ครั้ง
ดี/ดีขึ้น	247
สมความปรารถนา	73
ลุล่วง/สำเร็จ	109
โดดเด่น/น่าพึงพอใจ	92

ตาราง 4

ความถี่การใช้กลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ที่ปรากฏในตัวอย่าง

กลวิธี	ประเภทย่อย	ความถี่ที่ปรากฏ/ครั้ง
วจนกรรมบอกเล่า	ไม่มีเงื่อนไข	385
	มีเงื่อนไข	233
วจนกรรมเตือน	-	15
การใช้มูลบท	-	152
การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์	ชีวิตคือการเดินทาง	27
	โรคคือคนที่มาหา	132
	งานคือการแสดง	53
	เงินคือของเหลว	54

จากตาราง 3 และตาราง 4 แสดงให้เห็นความถี่ของการใช้กลวิธีทางอรรถศาสตร์และกลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์ที่ปรากฏในตัวอย่างการทำนายดวงชะตาในคอลัมน์รายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567-31 ธันวาคม 2567 รวม 52 สัปดาห์ 366 วัน พบว่า กลวิธีทางอรรถศาสตร์มีการใช้ตัวอย่างที่มีกลุ่มความหมาย ดี/ดีขึ้น มากที่สุดถึง 247 ครั้ง รองลงมาคือตัวอย่างที่มีกลุ่มความหมาย ล่วง/สำเร็จ จำนวน 109 ครั้ง ตัวอย่างที่มีกลุ่มความหมาย โดดเด่น/น่าพึงพอใจ จำนวน 92 ครั้ง และตัวอย่างที่มีกลุ่มความหมายสมความปรารถนา น้อยที่สุดเพียง 73 ครั้ง ส่วนกลวิธีทางวจนปฏิบัติศาสตร์มีการใช้กลวิธีวจนกรรมบอกเล่าที่ไม่มีเงื่อนไข มากที่สุดถึง 385 ครั้ง รองลงมาคือ กลวิธีวจนกรรมบอกเล่าที่มีเงื่อนไข จำนวน 233 ครั้ง ถัดมาคือกลวิธีการใช้มูลบท จำนวน 152 ครั้ง กลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ โรคคือคนที่มาหา จำนวน 132 ครั้ง กลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ เงินคือของเหลว จำนวน 54 ครั้ง กลวิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ งานคือการแสดง จำนวน 53 ครั้ง กล

วิธีการใช้อุปลักษณ์เชิงมนโหศน์ ชีวิตคือการเดินทางจำนวน 27 ครั้ง และกลวิธีวิจารณ์การเตือนน้อยที่สุดเพียง 15 ครั้ง

เมื่อเปรียบเทียบความถี่ของการปรากฏการใช้กลวิธีทางอรรถศาสตร์และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์แสดงว่า ในตัวบททั้ง 52 สัปดาห์มีการใช้กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์มากกว่ากลวิธีทางอรรถศาสตร์ โดยกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดคือกลวิธีวัจนกรรมบอกเล่าแบบไม่มีเงื่อนไข ปรากฏมากที่สุดถึง 385 ครั้ง และกลวิธีที่ปรากฏน้อยที่สุดคือกลวิธีวัจนกรรมเตือน ปรากฏเพียง 15 ครั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกใช้กลวิธีที่ต้องการสื่อความถึงผู้รับการทำนายในรูปแบบการบอกเล่ามากกว่ารูปแบบการเตือนหรือรูปแบบคำสั่ง นอกจากนี้กลวิธีที่ปรากฏน้อยที่สุดยังแสดงให้เห็นว่า ภาษาที่ใช้ในตัวบทการทำนายดวงชะตาด้วยรูปแบบการเตือนให้ระมัดระวังอาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลขึ้นในผู้รับคำทำนายจนนำไปสู่การไม่กล้าที่จะเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ กลวิธีทางภาษาทั้งสองกลุ่มนี้ทำงานร่วมกัน ช่วยสร้างความหวังและทัศนคติเชิงบวกให้ผู้อ่าน ทำให้คำทำนายตีความได้หลายแบบ ลดความรับผิดชอบของผู้เขียนถ้าคำทำนายไม่เป็นจริง และสร้างความรู้สึกว่าการทำนายเข้าใจและใส่ใจผู้อ่าน การเข้าใจกลวิธีเหล่านี้สำคัญต่อการทำความเข้าใจการสื่อสารคำทำนายช่วยให้ผู้อ่านประเมินข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง กลวิธีทางภาษาในการทำนายดวงชะตาบนไทยรัฐออนไลน์ แสดงให้เห็นว่าคำทำนายดวงชะตารายสัปดาห์ในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายและมีระบบ โดยสามารถจำแนกได้เป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่ กลวิธีทางอรรถศาสตร์ และกลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ ในด้านอรรถศาสตร์ พบการใช้กลุ่มคำที่มีความหมายคลุมเครือเชิงบวก 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มความหมาย “ดี/ดีขึ้น” ซึ่ง

ปรากฏมากที่สุดถึง 247 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่ม “ลู่ลวง/สำเร็จ” จำนวน 109 ครั้ง กลุ่ม “โดดเด่น/นำพึงพอใจ” จำนวน 92 ครั้ง และกลุ่ม “สมความปรารถนา” จำนวน 73 ครั้ง ส่วนในด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ พบการใช้กลวิธีรวม 4 ประเภท ได้แก่ วัจนกรรม บอกเล่า วัจนกรรมเตือน การใช้มุขลบท และการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ 4 แบบ โดยกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดคือวัจนกรรมบอกเล่าแบบไม่มีเงื่อนไขถึง 385 ครั้ง และน้อยที่สุดคือวัจนกรรมเตือนเพียง 15 ครั้ง ผลการวิจัยยังพบว่า กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์โดยรวมปรากฏมากกว่ากลวิธีทางอรรถศาสตร์อย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าการทำนายดวงชะตาไม่ได้อาศัยเพียงการเลือกใช้คำ แต่ยังอาศัยวิธีการใช้ภาษาในเชิงการสื่อสารเพื่อสร้างผลกระทบทางจิตวิทยาต่อผู้อ่านอย่างซับซ้อนและมีเจตนาชัดเจน

กลวิธีทางอรรถศาสตร์ที่โดดเด่นที่สุดในงานวิจัยนี้คือการใช้คำที่มีความหมายคลุมเครือเชิงบวก เช่น “ดี” “ดั่งลูน” “ลู่ลวง” และ “โดดเด่น” ซึ่งล้วนไม่ได้ระบุรายละเอียดที่ชัดเจน ความคลุมเครือนี้ไม่ใช่ข้อบกพร่องในการเขียน หากแต่เป็นกลยุทธ์ที่มีจุดประสงค์ชัดเจน 3 ประเด็น โดยประเด็นแรก ความคลุมเครือทำให้คำทำนายมีความยืดหยุ่นสูงและนำไปใช้ได้กับหลายสถานการณ์ เช่น เมื่อผู้อ่านอ่านว่า “ผลงานโดดเด่น” ก็สามารถตีความได้ตามบริบทของตน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานเสร็จทันเวลา ได้รับคำชมจากเจ้านาย หรืองานดีขึ้นเพียงเล็กน้อย ความคลุมเครือจึงเพิ่มโอกาสที่คำทำนายจะเป็นจริงตามความรู้สึกของผู้อ่านแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ Forer (1949) ที่อธิบายว่าคนมักเชื่อว่าคำอธิบายทั่วไปและคลุมเครือเป็นเรื่องเฉพาะของตนเอง ประเด็นต่อมา ความคลุมเครือช่วยลดความรับผิดชอบของผู้เขียนในกรณีที่คำทำนายไม่เป็นจริง หากผู้อ่านรู้สึกว่างานไม่ได้ดีขึ้นอาจตีความว่าตนเองยังไม่ขยันพอหรือยังไม่ถึงเวลา มากกว่าจะสรุปว่าคำทำนายผิดพลาด โดยเฉพาะการใช้คำว่า “ดั่งลูน” ซึ่งเพิ่มความคลุมเครือในเชิงเวลาและปริมาณไปด้วยในตัว

ประเด็นสุดท้าย ความคลุมเครือเชิงบวกช่วยสร้างความหวังและทัศนคติที่ดี เช่น การได้อ่านว่า “คุณจะหายเครียดเมื่อทำงานได้ลู่ลวง” ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้อ่านมุ่งมั่นทำงานต่อไปและเชื่อว่าความเครียดจะผ่านพ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Self-

fulfilling Prophecy หรือ ความสมจริงตามพยากรณ์ (Merton, 1948) ที่ความคาดหวังสามารถมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและผลลัพธ์ได้จริง อย่างไรก็ตาม ความคลุมเครือนี้มีข้อจำกัดและความเสี่ยงที่ผู้รับการทำนายต้องตระหนักเพราะหากผู้อ่านเชื่อคำทำนายจนเกินไป อาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ไม่เหมาะสม เช่น ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลมากเกินไปเพราะเชื่อว่า “โชคลาภเข้ามา” หรือละเลยการรักษาพยาบาลเพราะเชื่อว่าโรคจะ “มาเยือน” แล้วก็จะ “ไป” เอง

ในด้านงานปฏิบัติศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้วัจนกรรมบอกเล่า แบบไม่มีเงื่อนไขปรากฏมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า การใช้รูปแบบการบอกเล่าในภาษาสามารถสื่อความให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายกว่าการสื่อความรูปแบบอื่น เช่น รูปแบบคำสั่งหรือคำเตือน ซึ่งอาจมีผลต่อความรู้สึกของผู้อ่านได้ และที่น่าสังเกตคือวัจนกรรมเตือนปรากฏน้อยที่สุดเพียง 15 ครั้ง ซึ่งสะท้อนความตั้งใจของผู้เขียนที่หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาผ่านตัวบทที่อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกผู้อ่าน เพราะหากใช้ภาษาในรูปแบบการเตือนบ่อยครั้งอาจมีผลต่อความคิด ความรู้สึก และการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้อ่านที่ต้องระมัดระวังเรื่องต่าง ๆ ตลอดเวลาอันเนื่องมาจากตัวบทการทำนายด้วยรูปแบบการเตือน ในขณะที่วัจนกรรมบอกเล่าแบบมีเงื่อนไขซึ่งปรากฏ 233 ครั้งนั้น มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ เพราะการเชื่อมโยงเหตุและผลผ่านคำเชื่อม เช่น “เพราะ” “แต่” และ “เมื่อ” ทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าคุณสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดผลลัพธ์ได้ด้วยการกระทำของตนเอง ซึ่งส่งเสริมความรู้สึกมีพลังอำนาจเหนือชีวิตมากกว่าการรับฟังคำทำนายแบบเฉยชา

กลวิธีการใช้มูลบทซึ่งปรากฏ 152 ครั้ง เป็นอีกกลวิธีที่น่าสนใจเพราะเมื่อคำทำนายบอกว่า “คุณที่มีปัญหางานจะแก้ไขได้ลุล่วง” หรือ “คนโสดจะได้พบคนตรงสเปก” คำทำนายได้สร้างสมมติฐานโดยปริยายว่าผู้อ่านมีปัญหาหรืออยู่ในสถานการณ์บางอย่างอยู่แล้ว กลวิธีนี้ทำงานได้ผลดีเพราะคนส่วนใหญ่มักมีปัญหาหรือความกังวลบางอย่างในชีวิตอยู่เสมอ เมื่อคำทำนายพูดถึง “ปัญหา” ผู้อ่านจึงมักพบว่าตัวเองมีปัญหาจริง

แม้คำทำนายจะไม่ได้ระบุว่าเป็นปัญหาอะไร ซึ่งเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของ Barnum Effect หรือ Forer Effect (Forer, 1949) ที่คำอธิบายทั่วไปสามารถใช้ได้กับคนส่วนใหญ่ นอกจากนี้ การใช้มุลบทยังสร้างความรู้สึกว่าคำทำนายเข้าใจและใส่ใจผู้อ่าน เพราะ “รู้” ว่าผู้อ่านมีปัญหาชีวิต ซึ่งเพิ่มความน่าเชื่อถือของคำทำนาย แม้ในความเป็นจริงจะเป็นเพียงการอาศัยข้อเท็จจริงทั่วไปเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ และการบอกว่าปัญหา “จะแก้ไขได้” หรือ “เคลียร์ได้” ให้ความหวังและลดความวิตกกังวล ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อ่านต้องการเห็น

อย่างไรก็ตาม กลวิธีนี้มีผลด้านลบที่ควรระวัง เช่น หากผู้อ่านไม่มีปัญหาจริง การได้ยินคำทำนายว่าตนมีปัญหาอาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลโดยไม่จำเป็น หรืออาจทำให้ผู้อ่านพึ่งพาคำทำนายจนขาดการลงมือแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

สำหรับกลวิธีการใช้อุปลักษณะเชิงมนทัศน์ทั้ง 4 แบบ ได้แก่ “ชีวิตคือการเดินทาง” “โรคคือคนที่มาหา” “งานคือการแสดง” และ “เงินคือของเหลว” แสดงให้เห็นว่า ตัวบทของคำทำนายดวงชะตาอาศัยประสบการณ์รูปธรรมที่ผู้อ่านคุ้นเคยในชีวิตประจำวันเพื่ออธิบายสิ่งที่เป็นามธรรมหรือซับซ้อน สอดคล้องกับแนวคิดของ Lakoff และ Johnson (1980) ที่ว่าอุปลักษณะไม่ได้เป็นเพียงการประดับถ้อยคำ แต่เป็นโครงสร้างความคิดที่แฝงอยู่ในระบบมนทัศน์ของมนุษย์ โดยอุปลักษณะที่ปรากฏมากที่สุดคือ “โรคคือคนที่มาหา” จำนวน 132 ครั้ง การเปรียบโรคเป็นแขกที่มาเยือนช่วยให้ผู้อ่านมองโรคเป็นสิ่งที่ชั่วคราวและจัดการได้ ลดความรู้สึกหนักใจจากการเจ็บป่วย เพราะแขกที่มาก็ย่อมต้องไป ส่วนอุปลักษณะ “งานคือการแสดง” จำนวน 53 ครั้ง และ “เงินคือของเหลว” จำนวน 54 ครั้ง สะท้อนสภาพแวดล้อมการทำงานสมัยใหม่ที่เน้นการมองเห็นและการประเมินผล รวมถึงมิติความคล่องตัวของเงิน ในขณะที่อุปลักษณะ “ชีวิตคือการเดินทาง” ซึ่งปรากฏน้อยที่สุดเพียง 27 ครั้ง เป็นอุปลักษณะสากลที่พบได้แทบทุกภาษาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความก้าวหน้าในชีวิตผ่านภาพของการเดินทางที่มีขึ้นมีลง อุปลักษณะเหล่านี้ทำงานได้โดยที่ผู้อ่านอาจ

ไม่ตระหนักรู้ และการใช้อย่างสม่าเสมออาจทำให้ผู้อ่านซึมซับมุมมองเหล่านั้นจนส่งผลต่อพฤติกรรมและการตัดสินใจในชีวิตจริงโดยไม่รู้ตัว

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนทฤษฎีที่ว่าภาษามีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรม ดังที่ Van Dijk (1995) กล่าวว่า การเลือกใช้คำศัพท์สามารถสื่ออารมณ์และมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้รับสารได้ การที่คำทำนายใช้คำเชิงบวกอย่างสม่าเสมออาจส่งผลให้ผู้อ่านมีทัศนคติเชิงบวกต่ออนาคต และทัศนคตินั้นอาจนำไปสู่ Self-fulfilling Prophecy (Merton, 1948) คือเมื่อผู้อ่านเชื่อว่าตัวเองจะประสบความสำเร็จ เขาอาจมีความมั่นใจมากขึ้น ทำงานหนักขึ้น และมีแนวโน้มประสบความสำเร็จจริง ในทางกลับกัน หากคำทำนายเป็นเชิงลบ อาจทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกที่ไม่ดีจนนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่ดีตามมา อย่างไรก็ตาม ผลกระทบของสื่อต่อพฤติกรรมไม่ได้เป็นเส้นตรง แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และบริบททางสังคม ดังนั้น แม้คำทำนายจะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ แต่ผู้อ่านยังคงมีอิสระในการเลือกที่จะนำคำทำนายไปปรับใช้อย่างไรในชีวิตจริง

การทำนายดวงชะตาผ่านเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยมีผู้เข้าชมถึง 541,163 รายต่อเดือน สะท้อนให้เห็นว่าในยุคดิจิทัลที่ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายอย่างรวดเร็วผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ความเชื่อเรื่องโชคชะตายังคงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความหวังและลดความไม่แน่นอนในจิตใจมนุษย์ สอดคล้องกับสาวตรี สุขศรี (2566) ที่ระบุว่า การแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารในยุคใหม่ไม่ได้ส่งผลกระทบเพียงระดับปัจเจกบุคคลเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพรวมของสังคมและระบบความคิดของผู้คนในวงกว้างผ่านกลไกของอินเทอร์เน็ตที่ทำให้การแบ่งปันข้อมูลทำได้รวดเร็วและกว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ ความสะดวกในการเข้าถึงวัฒนธรรมดิจิทัลยังสอดคล้องกับการศึกษาของอรโพลิน รัชสุวรรณ์ (2563) ที่พบว่าคนรุ่นใหม่นิยมใช้บริการทำนายดวงชะตาผ่านสื่อออนไลน์เนื่องจากการปรับรูปแบบให้กระชับและเข้ากับวิถีชีวิตสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงในการจัดการข้อมูลเท็จที่ประเทศไทยยังคงเผชิญกับข้อจำกัดของมาตรการทางกฎหมายที่ขาดความชัดเจนและ

สู่เสี่ยงต่อการละเมิดเสรีภาพตามที่สาวตรี สุขศรี (2566) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ข้อค้นพบเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาในการทำนายดวงชะตาในงานวิจัยนี้จึงมีนัยสำคัญยิ่งในการเป็นรากฐานของการสร้าง ‘ความรู้เท่าทันสื่อ’ (Media Literacy) ให้แก่ประชาชน เพราะการเข้าใจกลวิธีทางภาษาจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถประเมินและตีความข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ ลดการพึ่งพาข้อมูลที่ปราศจากเหตุผลรองรับอันอาจนำไปสู่การขาดความรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง และช่วยส่งเสริมให้การดูดวงทำหน้าที่เป็นเพียงเครื่องมือสร้างกำลังใจภายใต้การบริโภคข้อมูลที่มีสติและเหมาะสมในโลกออนไลน์

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในงานวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไปได้ ดังนี้

1) งานวิจัยนี้ศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์เท่านั้น ดังนั้น ควรขยายผลการศึกษาโดยศึกษาเว็บไซต์อื่น ๆ หรือการดูดวงแบบอื่นด้วยว่ามีการใช้กลวิธีทางภาษาแบบเดียวกันหรือต่างกันอย่างไร นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบการทำนายอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ดูดวงตามราศี ดูดวงตามไฟยิปซี หรือการทำนายผ่านวิดีโอในโซเชียลมีเดีย ซึ่งอาจมีกลวิธีที่แตกต่างออกไปเพราะรูปแบบสื่อต่างกัน

2) ควรศึกษาผลกระทบของตัวบทการทำนายดวงชะตาต่อผู้อ่าน โดยสำรวจความคิดเห็นที่ผู้อ่านมีต่อการอ่านคำทำนายดวงชะตา เนื่องจากงานวิจัยนี้วิเคราะห์เพียงตัวบท

3) ควรศึกษาหน้าที่ของคำทำนายในฐานะที่เป็นเครื่องมือให้กำลังใจหรือช่วยลดปัญหาสุขภาพจิต

ประวัติผู้แต่ง

นายฐานพรรณ รูปหอม หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครพนม

นางสาวสุทธิลักษณ์ สวรรยาวิสุทธิ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

นางสาวกันยรัตน์ มะแสงสม หัวหน้าสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เอกสารอ้างอิง

จัดอันดับเว็บไซต์ไทย (2567, 31 ธันวาคม).

จันทิมา อังคพนิชกิจ. (2557). *การวิเคราะห์ข้อความ*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์. [https://bundanjai-](https://bundanjai-static.reeeed.com/book/ck9tprqmasara078911vvqkbt/preview/9786163143662PDF.pdf?supportedpurview=project)

[static.reeeed.com/book/ck9tprqmasara078911vvqkbt/preview/9786163143662PDF.pdf?supportedpurview=project](https://bundanjai-static.reeeed.com/book/ck9tprqmasara078911vvqkbt/preview/9786163143662PDF.pdf?supportedpurview=project)

ชนกพร พัวพัฒนกุล. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาท*

กรรมกรพยากรณ์ดวงชะตา: การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ [วิทยานิพนธ์
ปริญญาดุขฎิบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chula Digital

Collections. <https://digiverse.chula.ac.th/Info/item/dc:55216>

ณัฐวดี คมประมุล, จริญญา ธรรมโชโต, และ พัทธินิจ จินนุณ (2561). *วาทกรรมและ*

กลวิธีทางภาษาในการให้คำปรึกษาเรื่องความรัก ในคอลัมน์คนดั่งนั่งเขียน
ของดีใจพี่อ้อย [วิทยานิพนธ์ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ].

<https://kukr.lib.ku.ac.th/kukr/Detail/info/20009581>

- ธีระ บุชบกแก้ว. (2562). ภาพตัวแทนผู้สูงอายุไทยที่สื่อผ่านกลวิธีทางภาษาในวาทกรรมสื่อสาธารณะ [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
<http://doi.org/10.58837/CHULA.THE.2019.1044>
- นิชานันท์ ปันตา. (2553). ผลกระทบของสื่อโฆษณาออนไลน์ที่มีผลต่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ต [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
<https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/3303>
- ปิติกศักดิ์ บุญใส. (2564). การนำเสนออัตลักษณ์เรปเปอร์ผ่านกลวิธีทางภาษาในการดวลแร็ปสดไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3768/1/60202202.pdf>
- พรรณษา พลอยงาม, ประเทือง ทินรัตน์ และ ปันนดา เลอเลิศยุติธรรม. (2565). กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนมุมมองความรักในนวนิยายรักของศิลปินแห่งชาติ. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 9(7), 2053-3067 <https://so03.tcithaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/255182/171997>
- พิชญาวี ทองกลาง. (2564). กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์เด็กไทยในหนังสือวันเด็กแห่งชาติ. วารสารศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 22(3), 325-354. <https://doi.org/10.14456/lartstu.2022.43>
- ภพ สวัสดิ์. (2561). วาทกรรมคำทำนายจากการร้อยเรียงตัวเลข: การศึกษาตามแนววาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภัทรภรณ์ โสวภาค. (2565). เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในบทความเกี่ยวกับสุขภาพในเว็บไซต์ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2022/TU_2022_5906032379_14062_22868.pdf

ภาวิณี พนมวัน ณ อยุธยา. (2564). การวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาและภาพสะท้อนสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องสั้นหนังสือวันเด็กแห่งชาติ. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 13(26), 77-89.

<https://ejournals.swu.ac.th/index.php/swurd/article/view/14103>

ภูวเดช ดวงมณี, ปันนดา เลอเลิศยุติธรรม, และ นันทนัย ประสานนาม (2564).

ความสัมพันธ์ระหว่างภาพแทนความสัมพันธ์แบบชายรักชาย กับกลวิธีทางภาษาในนวนิยายยาโออี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 40(4), 71-82. [https://so03.tci-](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/248301)

[thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/248301](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/248301)

ยุทธการ ปัทมโรจน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษากับภาพตัวแทนพระสงฆ์ผู้กระทำผิดในวาทกรรมข่าวออนไลน์: การศึกษาตามแนวทางวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์. *วารสารวรรณวิทัศน์*, 22(2), 1-40.

[https://so06.tci-](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/VANNAVIDAS/article/view/258946)

[thaijo.org/index.php/VANNAVIDAS/article/view/258946](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/VANNAVIDAS/article/view/258946)

รัชนีวรรณ ผลเจริญ. (2561). *สื่อสังคมออนไลน์ ช่วงอายุ และการรับรู้ตราสินค้าของเครื่องสำอาง กรณีศึกษาผู้บริโภคในจังหวัดเชียงราย* [การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง].

วราพร สารกุล. (2563). *กลวิธีทางภาษากับการนำเสนออัตลักษณ์ของตุ๊ด จากไดอารี่ตุ๊ดซีส์ เดอะซีรีส์* [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี]. https://www.esanpedia.oar.ubu.ac.th/e-research/sites/default/files/Waraporn_Sarakul.pdf

- วริษฐา ศรีช่วย. (2563). กลวิธีทางภาษาในการพูดเพื่อสร้างแรงบันดาลใจของสินธุเสน
เขจรบุตร [สารนิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย]. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/7400/>
- วาทิช ต้นติเวชวุฒิกุล, ดิเรก หงส์ทอง และฉันทพร เสรีชัยกุล. (2565). กลวิธีทางภาษา
กับการนำเสนอภาพตัวแทนคณะก้าวหน้าในเว็บไซต์ไทยรัฐออนไลน์. *วารสาร
วจนะ*, 10(2), 133-156.
<http://rs.mfu.ac.th/ojs/index.php/vacana/article/viewFile/354/258>
- วิภาดา รัตนติลล ญ ภูเก็ต. (2561). การสร้างคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ผ่านกลวิธีทางภาษาใน
นิตยสารประเภทอาหาร [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/3173/>
- วิรัช วงศ์กัณินท์วัฒนา และธนพล เอกพจน์. (2564). กลวิธีทางภาษาในการโฆษณา
อาหารเสริมสร้างกล้ามเนื้อสำหรับผู้ชาย. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 29(3), 104-128. [https://so06.tci-
thaijo.org/index.php/husojournal/article/view/251667/171329](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournal/article/view/251667/171329)
- วิสันต์ สุขวิสิทธิ์. (2561). เพศ-ภาษา: การสื่อความคิดเกี่ยวกับเพศภาวะผ่านกลวิธี
ทางภาษาในวาทกรรมสาธารณะภาษาไทย. *วารสารวจนะ*, 1(1), 24-45
<http://rs.mfu.ac.th/ojs/index.php/vacana/article/view/132/75>
- ศรณชนก ศรีแก้ว. (2568). โครงสร้างปริศนาและกลวิธีการพูดทำนายดวงของหมอดู
ไพฑาโรตติในภาษาไทย. *มนุษยศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*,
26(1), 83-106. [https://so03.tci-
thaijo.org/index.php/JHUMANS/article/view/275483](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JHUMANS/article/view/275483)

ศิยาภรณ์ ชูศิลป์ทอง. (2563). *เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาที่ใช้ในบทวิจารณ์ภาพยนตร์
ในเฟซบุ๊กภาษาไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].

[https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_59060
32411_14060_16269.pdf](https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_5906032411_14060_16269.pdf)

สาวตรี สุขศรี. (2566). ปัญหาваทกรรม “ข่าวปลอม” กับการแพร่กระจายข้อมูล
ข่าวสารเท็จในสื่อออนไลน์: มาตรการทางกฎหมายเพื่อควบคุมจัดการ.
วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 53(3). 826-878.

[https://so05.tci-](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/tulawjournal/article/view/272742)
[thaijo.org/index.php/tulawjournal/article/view/272742](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/tulawjournal/article/view/272742)

สิริวรรณ นันทจันทุล และสุริย์รัตน์ บำรุงสุข. (2561). ชีวิตรักของคนเกิดวันอาทิตย์:
กรณีศึกษาในคำทำนายชะตาชีวิตปี พ.ศ. 2560. *วารสารวิชาการ มทร.
สุวรรณภูมิ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3(1), 76–89.

https://kukr.lib.ku.ac.th/BKN_HUMAN/Detail/info/20011988

สุพรรณิ เรื่องสงค์ และ พิษญาณี เจริญศรี ไชยยะ. (2567). กลวิธีทางภาษาที่ใช้สร้าง
ความขบขันในการทำนายดวงชะตาของเฟซบุ๊กแฟนเพจโหรรัตนโกสินทร์.
วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 14(2), 193–209. [https://so06.tci-](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/var/article/view/270945)
[thaijo.org/index.php/var/article/view/270945](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/var/article/view/270945)

แสงเดือน จงจำ. (2567). *กลวิธีทางภาษาที่สะท้อนความเป็นชายขอบในบทเพลงลูกทุ่ง
ของค่าย อรทัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏพิบูลสงคราม]. [https://psuir.psu.ac.th/items/f3543437-5d45-
4185-a539-4f2c1439d74d](https://psuir.psu.ac.th/items/f3543437-5d45-4185-a539-4f2c1439d74d)

- อรจิรา คงสมจิตต์. (2565). *กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของผู้มีอิทธิพลทางด้านความงามเพศหญิงในสื่อสังคมของไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/6424/>
- อรไพลิน รัชสุวรรณ์. (2563). *การเปิดรับสื่อ การเห็นคุณค่าในตนเอง และพฤติกรรมการใช้บริการการทำนายดวงชะตาทางสื่อสังคมออนไลน์* [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์].
https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2020/TU_2020_6207011484_14396_15134.pdf
- อรวี บุนนาค. (2562). *กลวิธีทางภาษาในการประกอบสร้างภาพลักษณ์องค์กรธุรกิจในภาวะวิกฤตผ่านเฟซบุ๊กองค์กร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2585>
- Forer, B. R. (1949). The fallacy of personal validation: a classroom demonstration of gullibility. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 44(1), 118–123. <https://psycnet.apa.org/record/1949-03749-001>
- Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. The University of Chicago Press.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Metaphors_We_Live_By_book_cover.jpg
- Merton, R. (1948). *The Self-Fulfilling Prophecy*. The Antioch Review, 8, 193-210. <http://dx.doi.org/10.2307/4609267>

Reuters Institute Digital News Report (17th June). (2024). Reuters Institute Digital News Report.

https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2024-06/RISJ_DNR_2024_Digital_v10%20lr.pdf

Van Dijk, T.A. (1995). Discourse semantics and ideology. *Discourse & Society*, 6(2), 243–289. <https://discourses.org/wp-content/uploads/2022/07/Teun-A.-van-Dijk-1995-Discourse-semantics-and-ideology.pdf>